מסורת הש"ס

גמ' ג)[ל"ל טריח] ג)[גי' הערוך ערך שגגן שיגרדנא והעיר המוסף דנלמדן יוצי כאב סיכך והוא בתמצית מקרא שגרונא] ג)[ל"ל מנשה ע' תוס' לעיל ד. ד"ה מכסין] ד)נדה מג: **רש"י ה)** ס"ל הכה על רעהו מדם סהיה תוש בידו שכתב תחד והכה על רעהו על הכתב והכלה לה הכתב עד שנכה ולו שהכה כלפי זכות והגיע הכתב על כלפי לחובה ולא מיתת שהכה על רעהו ונכה שגג יגע בשדהו כלל לדיבא למיתת תוש ריסוק שגג שפיכה שהכה על השהכה כתוך תפ"ק לא מיישין ע"כ. רש"ל נשם פירושים ו)עיין רש"ל תוס' ז)[ועיין היטב תוס' נדה נח. ד"ה ולענין]

הגהות הב"ח

(ה) **רש"י** ד"ה ואפי' לא גרסי' דדוקא כפה כ"ל ומיבעי לה נממך:

הגהות

תוס' ד"ה המוציא מחבירו. כדי לקיים המכר והקדושין כו'. כ"ל:

(רש"ם)

פניני רש"י

המוציא מחבירו עליו הראיה. עליו להביא עדים לברר את הספק ולתוייתה היו בנכס קטע (דף מו:) מי נעל דבריס יגע מיישב (שמות כד) יגע רשיי מיישב:

(גיטין מח:)

צורבא מרבנן. נמול מרוץ כמו ביעי לשיזן (דף ז.) מלמיד מכס זקן לא קרי לורבא אלא ההוא מרבנן קרי ליה:

(תענית ד.)

מפטיר בנפיות. מפטיר בנפיות המכנים ומוליא ומייצא מלמידים ומיתוקות:

(שבת פט: ד"ה ריש כיפתא)

לעילא מרבי רבה. נמול וכן לשון הש"ס והמקרא ברפיס עומדים ממעל לו (ישעיה ו') ועל שם שילשים להמקרא לפניו עומדין מלמוך:

(שבת ג.)

בידוע שלפני שחיטה לא נמצא עליה קורט דם בידוע שלאחר שחיטה א)הגליד פי המכה בידוע ששלשה ימים קודם שחיטה לא הגליד פי המכה המוציא מחבירו עליו הראיה ומאי שנא מכל נקובי דעלמא דאע"ג דליכא דם טריף מר התם ליכא מידי למיסרך הכא כיון דאיכא מחט אי איתא דקודם שחיטה הוא מיסרך הוה סריך א"ל רב ספרא לאביי חזי מר האי צורבא מרבנן דאתא ממערבא ואמר רב עוירא שמני ואמר מעשה ובא לפני רבי מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות מצד אחד וטרפה שלח ליה לא אתא לגביה אזל הוא לגביה הוה קאי אאיגרא אמר ניחות מר וניתי לא נחית סליק הוא לגביה א"ל אימא לי גופא דעובדא היכי הוה אמר ליה מפטיר כנפיות אנא לעילא מרבי רבה והוה רב הונא ציפוראה ורבי יוסי מדאה יושבין לפניו ובאת לפני רבי מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות מצד אחד והפכה רבי ומצא עליה קורט דם וטרפה ואמר אם אין שם מכה קורט דם מנין אמר ליה טרח ו)טרייה להאוא גברא מתניתין היא המסס ובית הכוסות שניקבו לחוץ: נפלה מן הגג: אמר רב הונא ב)הניח בהמה למעלה ובא ומצאה למטה אין חוששין משום ריסוקי אברים ההוא גדיא דהוו"ל לרבינא דחזא חושלא באיפומא דגר נפל מאיגרא לארעא אתיא לקמיה דרב אשי א"ל הא דאמר רב הונא הניח בהמה למעלה ובא ומצאה למטה אין חוששין משום ריסוקי אברים משום דאית לה מידי למסרך והאי ליה מידי למסרך או דלמא משום דאמדה נפשה והאי נמי אמדה נפשה אמר ליה ג)משום דאמדה נפשה והאי נמי אמדה נפשה ההיא אימרתא דהוה בי רב חביבא דהוו שדרן כרעיה בתרייתא אמר רב יימר האי ד)שיגרונא נקטיה מתקיף לה רבינא ודלמא חוט השדרה איפסיק ברקוה אשכחוה כרבינא ואפ"ה ה)הלכתא כרב יימר שגרונא שכיח חוט השדרה לא שכיח אמר רב הונא ו)זכרים המנגחין זה את זה אין חוששין משום ריסוקי אברים אף ע"ג דמידוו וקיימי ציימרא בעלמא הוא דנקט להו ז)אי נפול לארעא ודאי חיישינן אמר רב ח)מנשי ט)הני דכרי דגנבי גנבי אין חוששין משום ריסוק אברים מאי טעמא כי שדו להו אמתנייהו שדו להו כי היכי דלירהטי קמייהו אהדרינהו ודאי חיישינן והני מילי דאהדרינהו מחמת יראה אבל מחמת תשובה תשובה מעלייתא הוא דעבדי אמר רב יהודה אמר רב י)הכה על ראשה והלכה לה כלפי זנבה על זנבה והלכה לה כלפי ראשה כנגד כל השדרה כולה אין חוששין משום ריסוקי אברים ואי שלים חוטרא אפלגי דגבא חיישינן ואי אית בה קיטרי חיישינן ואי מחיי אפסקיה חיישינן אמר ר"נ כ)בית הרחם אין בו משום ריסוקי אברים א"ל רבא לר"נ תניא דמסייע לך ל)תינוק בן יום אחד מטמא

המוציא מחבירו עליו הראיה. פירוש על הלוקח להביא ראיה שכשהוא מוכר נטרפה ד) מע"פ שלא נתן מעות עדיין כאן נמצאו וכאן היו כלומר בסוף פרק המדיר (כתובות דף עו:) והא דקתי ליה מוליא מפוס דמסתמא כל כמה דלא יהיב זוזי לא יהיב ליה מיתתי והקשה ה"ר י"ט דבנדה פרק הרואה כתם (דף נח.) מניח בדקה עצמה ומלוקה והמלילתה למכנסתה היא טהורה ומכנסתה טמאה ומפרש רב ששת לעניין דיעך תנן דלא מיחייצא מכנסתה לכתם הנגד ומאמי לא תמרינן כאן נמצאו וכאן היו כמו גבי בהמה דהכא וגבי מומין דסוף המדיר וי"ל דלא דמי דהתם כדי לקיים המוכר ה) ובקדושין פכרפ הוא דתמרינן הכי שמומר המוכר לעוקה קא פריתך שכרשותך נטרפה והכא אומר לנעל קא מצמך שכרשותך טולד המוס ואין לנו לבטל המעשה הזה אבל גבי תלוק ליכא למימר הכי ועוד גבי תלוק לעוסק הוא כרשות הרשמוטה בעלת תלוק שלא בא ליד הסניה בתורת מכר אלא בתורת שמילה ולא שייך למימר כרשות שומלה נמלאת ולא כרשות בעלת תלוק): **כיון דאיכא מחט מסרך הוה סריך.** ס"ק קון וכל דכר תדע מדקאמר התם ליכא מידי למיסרך: **דגר ונפל.** ולא הלך לדקמן פסקינן דהלכה לפילו בדיקה לא בעי: **דהוו שגרן כרעיה בתרייתא.** לא בנפילה מייירי:

נפל לארעא חוששין. לקו על גב דבנפילה בעינן עד שיפול מעשהו טפחים כדלימא בפרק שור שנגח את הפרה (ב"ק דף כ:) ומכריעא דתורת עד מרעת ליכא הלא מרבעה טפחים כדאמר התם (דף נא.) מ"מ מיישינן הכא משום דנפיל מחמת ההכאה שמנגחין זה את זה:

בית הרחם אין בו משום ריסוק אברים. משום דליכא לייעותא דליגו הולך ליטרוך ליה לאשמועינן דאי לאו הכי פשיטא דחולין בחר רוב ולדות ומ"ת מ"כ מאי קא מסייע ליה מבן יום אחד דמטמא בזיבה התם ליכא לייעותא מ"ל כשהיה הרמה מאי כן וי"ל התם לימא דאמרמי ריסוק מכניס מחמת בית הרחם מ"כ היה לנו למושבו לאוקמי לעולם שנפלה זיבה ועוד דזובו מוכיח שמתרפקו מכניו כבית הרחם וכעין לייעותא הוא דמטמא [ו] דמחמת כך נא חזוב חלא ודלמי לעולם אין בו ריסוק אברים:

מוקף

חושלש משום ריסוק אברים מאי טעמא כי שדו להו אמתנייהו שדו להו כי היכי דלירהטי קמייהו אהדרינהו ודאי חיישינן והני מילי דאהדרינהו מחמת יראה אבל מחמת תשובה תשובה מעלייתא הוא דעבדי אמר רב יהודה אמר רב ס)הכה על ראשה והלכה לה כלפי זנבה על זנבה והלכה לה כלפי ראשה כנגד כל השדרה כולה אין חוששין משום ריסוקי אברים ואי שלים חוטרא אפלגי דגבא חיישינן ואי אית בה קיטרי חיישינן ואי מחיי אפסקיה חיישינן אמר ר"נ ע)בית הרחם אין בו משום ריסוקי אברים א"ל רבא לר"נ תניא דמסייע לך פ)תינוק בן יום אחד מטמא

מסכת זבים
פרק ב' משנה ג'

הָרוֹאֶה קְרִי, אֵינוֹ מְטַמֵּא בְּזִיבָה מֵעֵת לְעֵת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, יוֹמוֹ. נָבְרִי שֶׁרָאָה קְרִי וְנִתְגַּיֵּר, מֵיָּד הוּא מְטַמֵּא בְּזִיבָה.

עין משפט נר מצוה

קלח א ממי' פ"ב מהל' מכירה הלכה י"ו סמג עשין פב טוש"ע יו"ד סי' רלב סעי' יח [וכרב אלפס עוד בב"ק פרק ו דף כח]:

קלט ב ג ממי' פ"ט מהל' שחיטה הלכה ט סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נח סעיף יא:

קמ ד ממי' שם הל' י סמג שם טוש"ע יו"ד סי' לב סעיף ז:

קמא ה ו ממי' שם סמג שם טוש"ע יו"ד סי' נח סעי' ו:

קמב ז ממי' שם הל' ט"ו טוש"ע שם סעי' יב:

קמג ח ממי' שם הל' י"ג סמג שם טוש"ע יו"ד סי' לב סעי' ו:

קמד ט ממי' שם הל' י"ז ועי"ש סמג שם טוש"ע יו"ד [סי' טו סעי' ב] וסימן נח סעי' ג:

קמה י ממי' פ"ט מהל' מו"מ הלכה ד:

שיטה מקובצת

ב) ואם לקחה טבח זה בתוך שלשה ימים: ג) ועל הטבח להביא ראיה שהוא מוציא מחברו דמסתמא: ג) שאר בהמות דשדרן כרעייהו: ד) ואע"פ שלא נתן מעות עדיין דכאן נמצאו: ה) כדי לקיים המכר או הקדושין סברא: ו) וכעין ריעותא הוא דמסתמא מחמת כך בא:

רבינו גרשום

הגליד פי המכה שיבש פי המכה והיה בו מלנ"ט. למאי נפקא מינה למקח וממכר היכי דמי שבתוך ב' ימים שקנאו שחטו ומצא בו אותו מחט הוגלד פי המכה בידוע שקודם שקנאו היה בו ומקחו מקח טעות לא הוגלד פי המכה זהו אומר ברשותך אירע לה וזה אמר ברשותך אירע לה המוציא מחברו עליו להביא עדים שברשות מוכר אירע לה ואם לא יביא עדים ב)ישבע המוכר שלא אירע לה ברשותו ופטור: אי הכי כולהו נקובי נמי ליבעו קורט דם כלומר ניקבה הריאה משני צדדין [אינו] פסול עד דאיכא קורט דם מצד אחד: שאני הכא דאיכא מחט. ואם איתא דקודם שחיטה סרוכי הוה מסרכא הדם בסוף המחט: שמני. לשון שמי: מפטיר כנפיות

ב) הכנר ל"ע היכך יכול לשנע שכני שלא לירע לה כרשותו ויש ליישב. ג) קשה ל"ע דל"ל מאי מיימי לאיש מתיוק מי יומו דמעמת כיצה הם התם מיהו נופל לגמרי וי"ל ודוק.